

**Statsutskottets betänkande nr 73 om regeringens proposition
med förslag till lag om skatteskalorna för 1994**

Riksdagen remitterade den 15 september 1993 regeringens proposition nr 131 till statsutskottet för beredning.

I samband med denna proposition har utskottet behandlat rdm. S-L. Anttilas hemställningsmotion nr 15 om slopade skattelättnader för höginkomsttagare som riksdagen remitterade till utskottet den 14 april 1993.

Statsutskottets skattedelegation, som berett betänkandet för utskottet, har hört finansrådet Reino Niinivaara vid finansministeriet, överinspektören Marja-Liisa Manner och överinspektören Erkki Laanterä vid skattestyrelsen, avdelningschefen Tero Honkavaara vid Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund, juristen Inga Koskinen vid Företagarnas Centralförbund i Finland, vicehäradsförbunden Vesa Korpela vid Skattebetalarnas Centralförbund, direktören Leif Martinsen vid Finska Försäkringsbolagens Centralförbund, nationalekonomen Helena Pentti vid Finlands Fackförbunds Centralorganisation, planeringschefen Olli Saariaho vid Akava r.f., socialsekreteraren Veikko Simpanen vid Finlands Tekniska Funktionärsorganisationers Centralförbund, informationschefen Kaija-Leena Sinkko vid Pensionstagarnas Centralförbund, generalsekreteraren Matti Skyttä vid Kansallinen Eläkeläisliitto, ombudsmannen Pentti Laakkonen vid Eläkeläiset ry och ordföranden Matti Haapaniemi vid Suomen Ruskaliitto. Dessutom har Centralhandelskammaren gett ett skriftligt utlåtande.

Regeringens proposition

Enligt inkomstskattelagen och förmögenhetsskattelagen stadgas det särskilt om de skatteskalor som skall tillämpas varje år. Regeringen föreslår att den progressiva inkomstskatteskalan och den progressiva förmögenhetsskatteskalan vid statsbeskattningen för skatteåret 1994 skall vara de samma som vid beskattningen för i år.

Förmögenhetsskatteprocentsatsen för samfund föreslås likaså vara oförändrad, dvs. 1 procent.

I enlighet med ett principbeslut från 1992 har en extra förhöjning tagits ut på förvärvsinkomsten i samband med förskottsuppbörden. Regeringen föreslår en extra förhöjning också för 1994. Den skall vara två procent för en förvärvsinkomst som är minst 100 000 mark, tre procent för en förvärvsinkomst om högst 150 000 mark och fyra procent för en förvärvsinkomst över 275 000 mark. Förhöjningen beaktas när grunderna för både förskottsinnehållningen och förskottsuppbörden fastställs.

Enligt propositionens motivering är det meningen att skattekortet för 1994 skall tillämpas vid förskottsinnehållningen från och med den 1 mars 1994.

I hemställningsmotion nr 15 föreslås att riksdagen skall hemställa att regeringen snabbt vidtar åtgärder för att slopa de skattelättnader som den blåroda regeringen medgett höginkomsttagare med en beskattningsbar inkomst på 250 000 mark per år.

Utskottets ställningstaganden

Av de orsaker som nämns i propositionen och med stöd av erhållen utredning finner utskottet lagförslaget behövt och tillstyrker det med följande ändringar.

Regeringens finanspolitiska ministerutskott fattade den 2 december 1993 beslut om vissa budget- och skattefrågor samt om åtgärder som främjar investeringar och sysselsättningen. Finansministeriet har i en skrivelse av den 3 december 1993 till statsutskottet (skattedelegationen) bett att statsutskottet gör härav föranledda ändringar i regeringens propositioner nr 131 och 195.

Statsutskottet föreslår att inkomstskatteskalan för 1994 inflationsjusteras med två procent. Vidare föreslår utskottet att den extra höjningen

vid förskottsuppbörden för 1994 sänks med en procentenhet i den lägsta inkomstklassen, dvs. 100 000—150 000 mark. Utskottet föreslår att 2 och 5 § i lagförslaget ändras i enlighet med detta.

Utskottet ställer sig avböjande till motionen.

Utskottet föreslår vördsamt

att lagförslaget i regeringens proposition skall godkännas sålydande:

Lag om skatteskalorna för 1994

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

(Såsom i regeringens proposition)

2 §

Den progressiva inkomstskatteskalen är följande:

Beskattningsbar förvärvsinkomst	Skatt vid nedre gränsen	Skatt på den del av inkomsten som överskrider den nedre gränsen, %
mk	mk	
41 000—57 000	50	7
57 000—71 000	1 170	17
71 000—100 000	3 550	21
100 000—157 000	9 640	27
157 000—280 000	25 030	33
280 000—.....	65 620	39

3 och 4 §§

(Såsom i regeringens proposition)

5 §

Vid förskottsuppbörd hos andra än samfund fogas till inkomstskatten till staten enligt skalan i 2 §, med avvikelse från 11 och 37 §§ lagen om förskottsuppbörd, en förhöjning enligt följande skala:

Beskattningsbar förvärvsinkomst	Förhöjning vid nedre gränsen	Förhöjning av den del inkomst som överskrider den nedre gränsen, %
mk	mk	
100 000—150 000	0	1
150 000—275 000	500	3
275 000—.....	4 250	4

6 §

(Såsom i regeringens proposition)

Samtidigt föreslår utskottet

att hemställningsmotion nr 15 skall förkastas.

Helsingfors den 5 december 1993

I den avgörande behandlingen deltog ordföranden Saari, medlemmarna Heikkinen, Hämäläinen, Kallis, Laaksonen, Lahti-Nuuttila, Luukkainen, Malm, Ryyänänen, Sasi, Savolai-

nen, Tiuri, Turunen och Vihriälä samt suppleanterna Apukka, Backman, Liikkanen, Linnainmaa, Renko, Savela och Törnqvist.

Reservationer

I

Som ett element i sitt s.k. stimulanspaket föreslår regeringen en del lättnader i skatteskäpningen. Genom att på detta sätt dra tillbaka omkring två miljoner mark i skatteskäpningar erkänner regeringen behovet av att stimulera hemmamarknaden. Oppositionen har krävt detta redan länge.

De nu vidtagna åtgärderna är dock inte nog ens för beskattningens vidkommande och de är helt felaktigt huvudsakligen inflationsjusteringar i skatteskalen.

Inkomstskatteskalen har varit oförändrad i flera år, och en inflationsjustering är därför i sig berättigad. Å andra sidan har skatterna på många olika sätt skärpts betydligt under denna valperiod. Skärpningarna av löntagarnas och pensionstagarnas beskattning har t.ex. för arbetsmarknadsorganisationerna motiverats med att de är statsekonomiskt nödvändiga.

Det rätta sättet att ta tillbaka skatteskäpningar är att först åtgärda de skatter som regeringen har höjt. I stället för eller utöver de nu föreslagna åtgärderna hade det varit mer motiverat att sänka arbetstagarnas folkpensionsavgift, arbetslöshetsförsäkringsavgift och APL-avgift samt den extra folkpensionssäkringsavgiften för pensionstagare, som huvudsakligen bärs upp som en repartitionsskatt.

Den föreslagna halveringen av det s.k. tvångslånet i inkomstklassen 100 000—150 000 mark är också en acceptabel åtgärd men den lindrar inte medborgarnas skattebörda. Det är här bara fråga om en lindring av förskottsuppbörden, alltså inte en lindring av den slutliga skatten.

Under den förra valperioden lindrades förmögenhetsskatteskalen betydligt. Under de senaste åren har förmögenhetsvärdena fallit kraftigt och därför har också skattens avkastning klart sjunkit. Förmögenhet samlas nu snabbt bl.a. via exekutiva auktioner på allt färre händer. Den fasta egendomens reella avkastning är t.ex. för bostädernas vidkommande klart större än tidigare, bl.a. på grund av den låga skattesatsen för kapitalskatteinkomster.

Med stöd av det ovan anförda är det ändamålsenligt att sänka den nedre gränsen för beskattningsbar förmögenhet med en halv miljon

mark till 600 000 mark och höja skatten för den överskjutande delen av förmögenheten från 0,9 till 1,2 procent. En bostad med normalt pris och hushållens övriga normala förmögenhet skulle inte drabbas av förmögenhetsskatt då heller.

Vid behandlingen av lagförslaget förkastades rdm. S.-L. Anttilas hemställningsmotion där det föreslås att regeringen snabbt skall vidta åtgärder för att avveckla de skattelättnader för storinkomsttagare med en årlig beskattningsbar inkomst på mer än 250 000 mark som den blåroda regeringen genomförde.

Vi anser att rdm. Anttila hemställningsmotion borde godkännas. Företrädare för regeringspartierna har motiverat de nu föreslagna skattehöjningarna för pensionärer och barnfamiljer med de skattelättnader som under föregående valperiod beviljades personer med goda inkomster. Till denna del har regeringen anledning att utreda hur beskattningen av s.k. välbärgade har utvecklats som en följd av bl.a. kapitalskattereformen.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

att lagförslaget i utskottets betänkande skall godkännas i enlighet med utskottets betänkande utom att 3 § skall godkännas sålydande:

3 §

Den progressiva förmögenhetsskatteskalen är följande:

Beskattningsbar förmögenhet	Skatt vid nedre gränsen	Skatt på förmögenhet som överskrider den nedre gränsen
mk	mk	%
600 000	500	1,2

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi också

att hemställningsmotion nr 15 skall godkännas.

Helsingfors den 5 december 1993

Jouni Backman
Pentti Lahti-Nuuttila

Tuulikki Hämäläinen
Lea Savolainen

Kerttu Törnqvist

II

Beskattningen borde ha lindrats i synnerhet i de lägsta inkomstklasserna. Regeringen har genom sina egna åtgärder i avgörande grad fördjupat lågkonjunkturen när den länge och helt i onödan försökt upprätthålla en oriktig valutakurs och skärpa beskattningen under en lågkonjunktur samtidigt som den försöker spara in i utgifterna för den offentliga sektorn. Regeringen, republikens president och Finlands Bank har genom sin deflationspolitik och genom att vägra vidta stimulerande åtgärder i samråd och med allvarligt uppsåt förorsakat alla finländare den mest monumentala skadan under Finlands ekonomiska historia. De arbetslösa är över en halv miljon och antalet långtidsarbetslösa bara ökar. I dag lider redan hundratusen finländare av näringsbrist.

Statsmakterna har vältrat över skuld på kommande generationer just på ett sådant sätt att skulden inte har uppstått av investeringar i grundstrukturen, som effektiviserar den ekonomiska aktiviteten, utan som en räkning för en oriktig ekonomisk politik. Det har alltså inte skapats en grund för betalning av gälden utan den har fått cirkulera, eftersom ekonomin grundligt har körts in i en återvändsgränd. Den

valda ekonomiska politiken byggde på tron att det lönar sig för Finland att så snabbt som möjligt försöka bli medlem i Europeiska Unionens ekonomiska och monetära union, och det är ödets ironi att Finland på grund av denna ekonomiska politik har ännu sämre möjligheter än tidigare att ansluta sig till unionen men framför allt att de nuvarande medlemmarna i EU inte ens själva uppfyller den ekonomiska och monetära unionens villkor.

De ovan nämnda statliga organens och riksdagsmajoritetens agerande är dock inte en juridisk fråga och det är inte domstolarna som skall bedöma gärningen. Må folket döma vid följande val.

Jämfört med det av utskottet inskrivna justeringsbeslutet från regeringens sida föreslår vi ytterligare nedsättningar i skatten för personer med små och medelstora inkomster.

Vi anser också att förmögenhetsskatten kunde höjas i detta sammanhang.

Vi föreslår

att lagförslaget i utskottets betänkande skall godkännas sålydande:

Lag

om skatteskalorna för 1994

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

(Såsom i utskottets betänkande)

2 §

Den progressiva inkomstskatteskalen är följande:

Beskattningsbar förvärvsinkomst	Skatt vid nedre gränsen	Skatt på den del av inkomsten som överskrider den nedre gränsen, %
mk	mk	
43 000—59 000.....	50	7
59 000—73 000.....	1 170	17
73 000—100 000.....	3 550	21
100 000—140 000.....	9 220	27
140 000—250 000.....	20 020	34
250 000—.....	57 420	39

3 §

Den progressiva förmögenhetsskatteskalen är följande:

Beskattningsbar förmögenhet	Skatt vid nedre gränsen	Skatt på förmögenhet som överskrider den nedre gränsen
mk	mk	%
600 000	500	1,2

4—6 §§

(Såsom i utskottets betänkande)

Helsingfors den 5 december 1993

Asko Apukka

Timo Laaksonen